

**Klassiek Grieks &
Frans hand in hand
Deel I**

Klassiek Grieks & Frans hand in hand

Deel I

X Oudeis

X Oudeis

ISBN: 9789465386881

Omslagontwerp X Oudeis

© 2026 P en B Cornelissen, Hamont-Achel, Belgium

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, distributed, or transmitted in any form or by any means, including photocopying, recording, or other electronic or mechanical methods, without the prior written permission of the publisher.

Eerste druk

Inhoud

De bijsluiteer	8
Het Griekse alfabet.....	9
Franse accenttekens	11
Tò πρῶτον μάθημα – La première leçon	13
Het werkwoord: λύειν en εἶναι.....	15
Het lidwoord, nominativus en accusativus enkelvoud	17
Het type ὁ δοῦλος, nominativus en accusativus enkelvoud....	18
Les articles, le sujet et être	18
Les noms.....	20
Tò δεύτερον μάθημα – La deuxième leçon	24
Het lidwoord, alle naamvallen.....	25
Eerste groep vrouwelijke zelfstandige naamwoorden.....	26
Tweede groep mannelijke zelfstandige naamwoorden	27
L’indicatif présent singulier et pluriel	28
Le pluriel des noms	28
Tò τρίτον μάθημα – La troisième leçon	36
Eerste groep mannelijke zelfstandige naamwoorden	37
Tweede groep onzijdige zelfstandige naamwoorden	37
Le complément d’objet direct et indirect	39
Tò τέταρτον μάθημα – La quatrième leçon.....	46
De bijvoeglijke naamwoorden van de eerste klasse.....	48
Les adjectifs qualificatifs.....	50

Τὸ πέμπτον μάθημα – La cinquième leçon	60
Derde groep zelfstandige naamwoorden	62
Les articles indéfinis et les pronoms personnels	65
L'article partitif	67
Τὸ ἕκτον μάθημα – La sixième leçon	75
Partikels	77
Les verbes irréguliers avoir, pouvoir et vouloir au présent de l'indicatif	79
Τὸ ἕβδομον μάθημα – La septième leçon	85
De bijvoeglijke naamwoorden μέγας en πολύς.....	87
Tweede groep vrouwelijke zelfstandige naamwoorden op ος	88
Les noms pluriels.....	89
Des faux amis	89
Τὸ ὄγδοον μάθημα – La huitième leçon	97
De imperativus praesens actief.....	99
De indicativus imperfectum actief	100
De mannelijke substantieven van het type ἰππεύς.....	101
De vrouwelijke substantieven van het type πόλις	102
L'impératif.....	103
L'imparfait.....	106
Τὸ ἕνατον μάθημα – La neuvième leçon.....	113
De onzijdige substantieven van de derde groep type ἔτος....	115
Het medium	115
La voix passive	117

La forme pronominale	120
Τὸ δέκατον μάθημα – La dixième leçon	129
De regelmatige trappen van vergelijking	131
Het vragend en het onbepaald voornaamwoord τίς en τις ...	132
Het betrekkelijk voornaamwoord	133
Het medium als passivum.....	134
Les degrés de comparaison.....	135
Le pronom relatif.....	140
Le pronom interrogatif	144
Le pronom indéfini	150
Uitwerkingen van de opdrachten.....	159

De bijsluiter

Dit boek nodigt je uit om Klassiek Grieks en Frans tegelijk te ontdekken en te beleven. Met een dynamische en uitdagende aanpak maak je op een actieve, motiverende manier kennis met beide talen en hun rijke structuur.

In elke les worden vocabularium en grammatica uit het Klassiek Grieks en het Frans samen aangeboden, zodat je geleidelijk inzicht krijgt in hun opbouw en onderlinge samenhang. Door deze parallelle aanpak versterken de talen elkaar en groeit je taalgevoel op een natuurlijke manier.

De overzichtelijke lay-out en de zorgvuldig geselecteerde afbeeldingen ondersteunen het leerproces en zorgen voor een aangename, visuele leerervaring. De gevarieerde oefeningen dagen je uit om de leerstof meteen toe te passen en verder te verdiepen.

Voor een optimaal leerresultaat start je met het instuderen van de Griekse en Franse zinnen, het bijbehorende vocabularium en de grammaticale structuren. Daarna ga je zelfstandig aan de slag met de oefeningen. Dankzij de oplossingen achteraan in het boek kan je jezelf controleren en gericht bijsturen.

De illustraties in dit boek, afkomstig van Pixabay, Wikimedia en AI, dragen bij aan een inspirerende en stimulerende leeromgeving.

Het Griekse alfabet

Het Griekse alfabet telt **24 letters**.

Alpha	A	α	a
Bèta	B	β	b
Gamma	Γ	γ	g
Delta	Δ	δ	d
Epsilon	E	ϵ	e/ee
Dzèta	Z	ζ	zd/dz
èta	H	η	è
Thèta	Θ	θ	th
Iota	I	ι	i/ie
Kappa	K	κ	k
Lambda/labda	Λ	λ	l
Mu	M	μ	m
Nu	N	ν	n
Ksi	Ξ	ξ	ks/x
Omikron	O	$\omicron$	o
Pi	Π	π	p
Rho	P	ρ	r
Sigma	Σ	σ, ς^*	s
Tau	T	τ	t
Upsilon	Υ	υ	uu/u
Phi	Φ	ϕ	f/ph
chi	X	χ	ch
psi	Ψ	ψ	ps
Omega	Ω	ω	oo

De **ς** wordt alleen gebruikt aan het einde van een woord, elders wordt het een **σ**.

Spiritus: Klinkers aan het begin van een woord krijgen een spiritus een klein haakje.

Soorten spiritus

Spiritus asper ´ → **extra h-klank**

Spiritus lenis ` → **geen extra klank**

Plaatsing:

Bij **hoofdletters**: vóór de letter

Voorbeeld: Ἀριστοτέλης → Aristoteles

Bij **kleine letters**: op de letter

Voorbeeld: ἡγεμονία → hēgemonia

Woorden in **alleen hoofdletters** krijgen **geen spiritus en geen accenten**.

Rho **ρ** aan het begin van een woord krijgt **altijd spiritus asper**.

De spiritus staat op de **tweede klinker**, ook als de eerste een hoofdletter is.

Tweeklanken: Net als in het Nederlands bestaat er een aantal klinkerkoppels die, indien ze naast elkaar staan, anders worden uitgesproken. Vergelijk met de Nederlandse klank oe, die niet als o-e wordt uitgesproken.

αι **αυ**

ει **ου**

οι **ευ**

In alle andere klinkerkoppels worden de klinkers afzonderlijk uitgesproken, alsof ze gevolgd worden door een medeklinker.

Sommige klinkercombinaties leiden tot contracties.

Iota subscriptum: Als een iota na een omega, èta of alpha komt, wordt deze onder het woord geplaatst: met omega: **ω**, met èta **η** en met alpha **α**.

De accenttekens: Een accentteken duidt aan op welke lettergreep de klemtoon ligt. In het Nederlands gebruiken we geen accenttekens, maar we beklemtonen wel lettergrepen. De lettergreep waarop een accent staat, beklemtonen we. In het Grieks wordt het woordaccent met drie verschillende accenttekens aangeduid:

´, de **acutus**;

` , de **gravis**;

˘ , de **circumflexus**.

Franse accenttekens

Accent aigu é

Alleen op e

Uitspraak: gesloten ee

Voorbeeld: café, été, parlé

Accent grave è, à, ù

Op e, a, u

è → open è-klank

à, ù → vooral om woorden te onderscheiden

Voorbeelden: père, voilà, où

Accent circonflexe â, ê, î, ô, û

Geeft vaak een **historische verdwenen letter** aan meestal s

Kan invloed hebben op uitspraak

Voorbeelden: forêt forest, hôpital hospital, rôle

Tréma ë, ï, ü

Geeft aan dat klinkers **apart uitgesproken** worden

Voorbeelden: Noël, naïf, Haïti

Cédille ç

Alleen onder c

Zorgt dat c klinkt als s

Voorbeeld: garçon, façade

Accent	Naam	Functie
é	aigu	gesloten e-klank
è	grave	open e-klank
â ê î ô û	circonflexe	historisch/klank
ë ï ü	tréma	klinkers scheiden
ç	cédille	c = s-klank

Τὸ πρῶτον μάθημα – La première leçon

Eerste les

Λύω.

Je délie.

Ik maak los.

Λύεις.

Tu délies.

Jij maakt los.

Λύει.

Il, elle délie.

Hij maakt los.

Ὁ ἄνθρωπος.

L'homme.

De mens.

Λύω τὸν ἄνθρωπον.

Je délie l'homme.

Ik maak de mens los.

Ὁ δοῦλος.

L'esclave.

De slaaf.

Λύει τὸν δοῦλον.

Il délie l'esclave.

Hij maakt de slaaf los.

Εἰμί.

Je suis.

Ik ben.

Εἶ, ἐστίν.

Tu es, il, elle est.

Jij bent, hij, zij, het is.

Het werkwoord: λύειν en εἶναι

Het Griekse werkwoord kan vervoegd worden in het enkelvoud, meervoud en dualis, het tweevoud. We behandelen alleen het enkelvoud en het meervoud.

Het onderwerp hoeft niet uitgedrukt te worden. Het zit vervat in de persoonsuitgang van het werkwoord.

Veel regelmatige werkwoorden volgen het model λύειν.

Onregelmatige werkwoorden hebben een **eigen** vervoeging.

De indicativus praesens actief van λύειν

De indicativus is een persoonlijke modus of wijze van het werkwoord. De modus drukt uit op welke wijze de schrijver of spreker de handeling voorstelt.

De indicativus drukt een mededeling uit. Indicare betekent bekend maken, verklaren. De andere wijzen worden later behandeld.

Het praesens is de onvoltooid tegenwoordige tijd.

Werkwoorden worden VERVOEGD.

Hieronder vind je de vervoeging van λύειν in **de indicativus praesens actief**.

1 enk.	λύ-ω
2 enk.	λύ-ει-ς
3 enk.	λύ-ει
1 mv.	λύ-ο-μεν
2 mv.	λύ-ε-τε
3 mv.	λύ-ου-σιν

In het schema zijn de bestanddelen van het werkwoord λύειν gesplitst in **praesensstam, bindvocaal en uitgang**.

De praesensstam is onveranderlijk.

De bindvocaal kan een enkelvoudige klinker of een tweeklank zijn.

De uitgang duidt de persoon en het getal aan.

LET OP:

Soms is de **bindvocaal versmolten met de uitgang**.

bv. λύ-ειν uit λύ-ε-εν

λύ-ει uit λύ-ε-ε

De vormen die op een jota eindigen, zoals de derde persoon meervoud van de regelmatige werkwoorden en de derde persoon enkelvoud en meervoud van εἶναι, krijgen een Griekse letter **n** als er een leesteken of een klinker volgt. **Die losse v** vergemakkelijkt de uitspraak.

εἶναι is een onregelmatig werkwoord.

De indicativus praesens actief van εἶναι

1 enk.	εἰμί
2 enk.	εἶ
3 enk.	ἐστίν
1 mv.	ἐσμέν
2 mv.	ἐστέ
3 mv.	εἰσίν

Het lidwoord, nominativus en accusativus enkelvoud

Het Grieks heeft alleen **het bepaald lidwoord**. Vaak staat er in het Grieks geen lidwoord bij het zelfstandig naamwoord en dan heb je de keuze: ofwel vertaal je geen lidwoord ofwel neem je het onbepaald lidwoord. Het lidwoord verandert van vorm omdat het congrueert in **naamval, geslacht en getal** met het zelfstandig naamwoord waar het bij staat. Bij het studeren van de **woordenlijst** moet je altijd het lidwoord onthouden om te weten of een woord mannelijk, vrouwelijk of onzijdig is. De naamval is de vorm die het zelfstandig naamwoord en het lidwoord kunnen aannemen al naargelang hun functie in de zin. Het zelfstandig naamwoord en het lidwoord worden **verbogen**. Later komen er nog woordsoorten voorbij die verbogen worden. Het Grieks heeft **een vrije woorderde** omdat je aan **de naamval** kan zien welke **functie** een woord heeft in de zin. In deze les zagen we al twee naamvallen: de **nominativus**, dat is de vorm die je in de woordenlijst vindt en de **accusativus**. De nominativus wordt gebruikt om **het onderwerp** uit te drukken alsook **het naamwoordelijk deel van het gezegde**. De accusativus wordt onder meer gebruikt om **het lijdend voorwerp** uit te drukken en staat **na bepaalde voorzetsels**. Hieronder vind je het verbuigingsschema van het lidwoord in de nominativus en accusativus enkelvoud.

naamval	mannelijk	vrouwelijk	onzijdig
nominativus	ὁ	ἡ	τό
accusativus	τόν	τήν	τό

